

Aurinkoinen tervehdys talonmiehen toimistolta!
Tässä ajankohtaisia kuulumisia Melindasta ennen kesälomia.

1. YSAstaYSOon-konversio

YSAstaYSOon-konversio tehdään Melindaan 3.-5.7.2019. Konversion aikana Aleph-ohjelmalla ei voi kuvailla. Myös kaikki Alephia päivittävät rajapinnat (Merge, Muuntaja jne) ovat pois käytöstä. Melindan OPAC-haut toimivat, mutta toiminnassa voi olla häiriöitä.

2. YSO-kuvailu Melindassa

YSO on monikielinen ontologia, jonka on tarkoitus toimia niin että YSO-käsitteet tallennetaan tietueisiin yhdellä kielellä, mutta hakuja voi tehdä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi riippumatta siitä millä kielellä termi on tallennettu. Tällä hetkellä järjestelmät eivät vielä tue monikielistä sanastoa. Siksi konversiossa kaikki YSA/Allärs-termit muunnetaan Melinda-tietueisiin YSO-termeiksi sekä suomeksi että ruotsiksi. Silloin kun kuvaillaan uusia tietueita, riittää että kuvailija tallentaa YSO-termit oman organisaation käytäntöjen mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi.

3. Kansalliskirjaston kirjastojärjestelmä vaihtuu Voyagerista Kohaan

Kansalliskirjaston kirjastojärjestelmä vaihtuu Voyagerista Kohaan alkusyksystä. Kansalliskirjaston tuleva Koha-tietokanta on nimeltään Fikka. Fikkassa yhdistyvät Fennican, Violan ja Kansalliskirjaston Helka-kokoelman tietokannat. Samalla Fennican ja Violan omat OPACit poistuvat käytöstä ja kaikkien kolmen tietokannan hakukäyttöliittymänä toimii Kansalliskirjasto Finna <https://kansalliskirjasto.finna.fi/>

4. Kuvailuasioita

4.1. Suhdetermi tekijä-teos-viittauksissa

KUMEA päätti kokouksessaan 7.5.2019 luopua suhdetermien merkitsemisestä tekijä-teos-viittauksissa 7XX-kentissä. Aiemmin alla olevan esimerkin mukaisiin tapauksiin merkittiin 700-kenttään mukaan osakenttä "☿ kirjoittaja".

ESIMERKKI

100 1# ☿ Rönkä, Matti, ☿d 1959- ☿e kirjoittaja. ☿0 (FIN11)000109792

245 10 ☿ Kahden maan kulkija / ☿c Matti Rönkä.

500 ## ☿ Teokset julkaistu aiemmin erikseen.

505 00 ☿t Isä, poika ja paha henki -- ☿t Tuliaiset Moskovasta -- ☿t Väärän maan vainaja.

700 12 ☿i Sisältää (teos): ☿a Rönkä, Matti, ☿d 1959- ☿t Isä, poika ja paha henki. ☿0 (FIN11)000109792

700 12 ☿i Sisältää (teos): ☿a Rönkä, Matti, ☿d 1959- ☿t Tuliaiset Moskovasta. ☿0 (FIN11)000109792

700 12 ☿i Sisältää (teos): ☿a Rönkä, ☿d 1959- ☿t Väärän maan vainaja. ☿0 (FIN11)000109792

Muusa ohjeistaa musiikkiaineistojen osalta ☿e-osakentän käytöstä.

Melindaa korjataan massakorjauksilla, mutta jos/kun kuvailija huomaa tällaisia ☿e-osakenttiä Melinda-tietueissa, niitä voi poistaa.

Huom! 700-kenttään merkitään toimijan nimi, siinä muodossa kuin se on auktorisoitu Asteriin (mukana syntymävuosi ja 0-osakenttä).

4.2 Ammattitermit ja suhdetermit

Metatietosanastoon on otettu runsaasti ammattitermejä liittyen toimijoiden kuvailuun. Ammattitermejä ei kuitenkaan pidä sekoittaa suhdetermeihin, joilla ilmaistaan henkilöiden, sukujen ja yhteisöjen rooleja. Esimerkiksi kartantekijä on suhdetermi, jota voi käyttää 1XX- ja 7XX-kenttien ☿e-osakentässä. Kun taas kartanpiirtäjä on ammattitermi, jota käytetään esim. auktoriteettitietueen kentässä 374 ilmaisemaan ammattia.

Alephissa on 1XX- ja 7XX-kenttien ₣e-osakentässä apuvalikko, josta voi poimia valmiita Metatietosanaston kuvailuun mukaan mukaisia suhdetermejä. Apuvalikon saa näkyviin esimerkiksi näppäinyhdistelmällä CTRL+F8. Alephissa monissa muissakin kentissä voi poimia apuvalikoista valmiita termejä ja fraaseja kuvailuun. Lisää ohjeita eri kenttien/osakenttien valmiista sisältövaihtoehtoista löytyy Melinda-wikistä <https://www.kiwi.fi/x/b4D9Ag>

5. Syksyn tärkeitä päivämääriä

Tuttuun tapaan syksyllä pidetään Talonmiehen tuokioita – webinaareja, joissa käsitellään ajankohtaisia Melindan kuvailuun ja tekniikkaan liittyviä asioita. Talonmies-Extra-tuokioissa keskitytään yhteen aiheeseen tarkemmin. Kerromme näistä lisää alkusyksystä, mutta päivämäärät voi jo nyt laittaa muistiin.

Talonmiehen tuokiot 19.9. ja 14.11.

Talonmies-Extrat 3.10. ja 28.11.

Syksyllä tulossa myös:

26.9. Musiikkia Melindassa –iltapäivä

-iltapäivässä käsitellään Melindan musiikkiaineistojen käytäntöjä, päivityksiä ja tuplien yhdistämistä.

Erytisaiheena on Violan tietueiden käsittely.

22.10. Kuvailun tiedotuspäivä

23.-24.10. Kirjastoverkkopäivät

Hyvää juhannusta sekä sopivanlämmintä, hyttysvapaata ja rentouttavaa kesää kaikille,

toivoopi Talonmies